

Wymagania edukacyjne z podstaw przedsiębiorczości klasa III

Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
Uczeń	Uczeń sprostą wymaganiom na niższy stopień oraz	Uczeń sprostą wymaganiom na niższe stopnie oraz	Uczeń sprostą wymaganiom na niższe stopnie oraz	Uczeń sprostą wymaganiom na niższe stopnie oraz
I. Prawne podstawy zatrudnienia				
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje podstawowe źródło prawa pracy – zna zasady zatrudnienia - wyjaśnia pojęcia: płaca, płaca brutto, płaca netto - wskazuje źródło praw i obowiązków pracodawcy i pracownika - wyjaśnia pojęcie: młodociany pracownik, osoba niepełnosprawna – wyjaśnia pojęcie: urlop – wskazuje źródło udzielania urlopu – wskazuje instytucje przestrzegania prawa pracy w Polsce – wyjaśnia pojęcie: stanowisko pracy w branży – wskazuje źródła prawa i instytucje ochrony praw pracowniczych – wyjaśnia pojęcie: mobbing 	<ul style="list-style-type: none"> – wyróżnia formy zatrudnienia pracowników – rozróżnia rodzaje umów przy zatrudnieniu – wyróżnia okresy zawierania umowy o pracę – rozróżnia rodzaje umów cywilno-prawnych - rozróżnia systemy płac – charakteryzuje różne systemy płac: czasowy, akordowy, prowizyjny - interpretuje podstawowe prawa i obowiązki pracownika – analizuje podstawowe prawa i obowiązki pracodawcy – charakteryzuje warunki zatrudnienia młodocianego pracownika – analizuje prawa i obowiązki pracodawcy wobec młodocianego pracownika 	<ul style="list-style-type: none"> – wyróżnia elementy umowy o pracę – wyróżnia sposoby rozwiązywania umowy o pracę – ustala okresy wypowiedzenia umowy o pracę – rozróżnia skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy – charakteryzuje potrącenia od płacy brutto – oblicza wynagrodzenie netto - analizuje prawa i obowiązki młodocianego pracownika – omawia specyfikę zatrudnienia osób niepełnosprawnych – oblicza wymiar urlopu, uwzględniając staż pracy i wykształcenie – charakteryzuje urlop na żądanie i jego wymiar 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje korzyści z wyboru konkretnej formy zatrudnienia i umowy – charakteryzuje skutki wykonywania czynności na podstawie umów cywilnoprawnych - identyfikuje składki ZUS, NFZ, zaliczkę na podatek dochodowy PIT – identyfikuje koszty płac dla pracodawcy identyfikuje wymagania i obowiązki pracodawcy wobec młodocianego – identyfikuje obowiązki i korzyści pracodawcy przy zatrudnieniu niepełnosprawnego – oblicza urlop proporcjonalny – określa zadania związków zawodowych 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje korzyści z wyboru konkretnej formy zatrudnienia i umowy – charakteryzuje skutki wykonywania czynności na podstawie umów cywilnoprawnych - analizuje obciążenie pracodawców kosztami osobowymi - analizuje relacje między prawami pracownika a obowiązkami pracodawcy przy zatrudnieniu młodocianych i niepełnosprawnych – analizuje sytuacje problemowe związane z wymiarami urlopu i udzielaniem urlopu przy umowach cywilnoprawnych i w okresie pobierania zasiłku – analizuje zadania ergonomii pracy

	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje ustawy czas pracy – wymienia rodzaje urlopów przysługujące pracownikowi – rozróżnia wymiar urlopów wypoczynkowych – wyjaśnia pojęcie: ergonomia – identyfikuje obowiązki pracodawcy dotyczące BHP na stanowisku pracy – rozróżnia zasady dobrej organizacji pracy – wyjaśnia rolę instrukcji stanowiskowych – rozpoznaje przejawy mobbingu w pracy – charakteryzuje skutki mobbingu – wyjaśnia konsekwencje zatrudniania bez umowy 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia okoliczności umożliwiające udzielenie urlopu szkoleniowego – charakteryzuje ergonomiczne stanowisko pracy – przedstawia zasady dobrej organizacji oraz bezpieczeństwa i higieny pracy na przykładzie konkretnego stanowiska – przedstawia sposoby przeciwdziałania mobbingowi – wyjaśnia sposób postępowania etycznego – charakteryzuje skutki korupcji i sposoby jej przeciwdziałania 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega rolę związków zawodowych w ochronie praw pracowniczych – ocenia zachowania etyczne i nieetyczne pracodawców i pracowników 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje problemowe sytuacje łamania praw pracowniczych i sposoby ich zapobiegania
II. Przedsiębiorstwo				
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje akt prawny dotyczący prowadzenia działalności gospodarczej – rozróżnia formy własności przedsiębiorstwa – wyjaśnia pojęcie: biznesplan - formułuje cztery pytania, na które odpowiada biznesplan (kto?, co?, jak?, ile to będzie kosztowało?) 	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje działalność gospodarczą – wyjaśnia pojęcie: przedsiębiorca – określa rodzaj działalności w branży według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) – klasyfikuje przedsiębiorstwa według 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje pojęcie przedsiębiorstwa według Kodeksu cywilnego – wyróżnia cechy przedsiębiorstwa – klasyfikuje przedsiębiorstwa według form własności – klasyfikuje przedsiębiorstwa według wielkości: 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje funkcje przedsiębiorstwa – wyjaśnia elementy schematu modelu biznesowego – charakteryzuje innowacyjne modele biznesu – charakteryzuje etapy opracowania biznesplanu 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje przepisy Konstytucji Biznesu – charakteryzuje innowacyjne modele e-biznesu – wyszukuje i analizuje startupy z branży – analizuje biznesplany wybranych firm w branży – projektuje oczekiwania rynku jako podstawy pomysłu na własny biznes

<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady pomysłów na biznes znanych przedsiębiorców – wskazuje cel sporządzania biznesplanu – wyjaśnia słowo: otoczenie – rozróżnia rodzaje otoczenia przedsiębiorstwa – wyjaśnia cel zbierania informacji z rynku – wskazuje przykłady prowadzenia indywidualnej działalności – wskazuje źródła funkcjonowania spółek, spółdzielni, stowarzyszeń i fundacji – wskazuje przykłady prowadzenia indywidualnej działalności – wskazuje źródła funkcjonowania spółek, spółdzielni, stowarzyszeń i fundacji – wskazuje podstawowy akt prawny dotyczący przedsiębiorców – objaśnia pojęcie: firma na próbę – wskazuje możliwe źródła finansowania działalności gospodarczej 	<ul style="list-style-type: none"> kryterium rodzaju prowadzonej działalności – wskazuje adresatów biznesplanu – wyróżnia elementy biznesplanu – formułuje pytania wpływające na wygenerowanie pomysłu na biznes – określa podstawowe zasady sporządzania biznesplanu – rozróżnia elementy otoczenia konkurencyjnego – rozróżnia elementy makrootoczenia – wyjaśnia cel analizy SWOT jako narzędzia planistycznego – wymienia formy zbierania informacji marketingowych – rozróżnia rodzaje spółek – rozróżnia spółki prawa handlowego – rozróżnia spółki kapitałowe – charakteryzuje spółkę cywilną – wymienia przedsiębiorstwa przedsiębiorczości społecznej – charakteryzuje indywidualną działalność gospodarczą 	<ul style="list-style-type: none"> mikroprzedsiębiorstwa, małe, średnie i duże przedstawia strukturę biznesplanu – objaśnia poszczególne elementy biznesplanu – uzasadnia przydatność sporządzania biznesplanu – wskazuje źródła pomysłu na własną działalność gospodarczą – charakteryzuje własny pomysł na działalność gospodarczą lub przedsięwzięcie gospodarcze – sporządza biznesplan projektu własnego przedsiębiorstwa lub innego przedsięwzięcia o charakterze społeczno-ekonomicznym – rozpracowuje makrootoczenie i makrootoczenie wybranego przedsiębiorstwa z branży – identyfikuje mocne i słabe strony przedsiębiorstwa – identyfikuje szanse i zagrożenia – charakteryzuje podstawowe formy organizacyjno-prawne spółek 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje streszczenie biznesplanu przedsiębiorstwa z branży – ocenia innowacyjność własnego pomysłu – prezentuje projekt własnego pomysłu w formie biznesplanu – analizuje mikrootoczenie i makrootoczenie wybranego przedsiębiorstwa z branży, uwzględniając jego lokalizację – podejmuje decyzje na podstawie zebranych informacji rynkowych – charakteryzuje odpowiedzialność prawną i majątkową właścicieli w podstawowych formach organizacyjno-prawnych przedsiębiorstw – charakteryzuje cel i zasady funkcjonowania fundacji i stowarzyszeń – omawia wniosek CEIDG-1 – dokonuje wyboru możliwości finansowania przedsięwzięcia – charakteryzuje <i>venture capital</i> – wyjaśnia rolę „aniołów biznesu” 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje projekt własnego pomysłu w formie biznesplanu – analizuje mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia projektowanego przedsięwzięcia – analizuje sytuację wybranego przedsiębiorstwa w otoczeniu konkurencyjnym na podstawie zebranych informacji – analizuje aspekty decyzji o wyborze formy organizacyjno-prawnej przedsiębiorstwa – analizuje różnice między działalnością nierejestrowaną a okazjonalną – określa funkcje inkubatorów przedsiębiorczości w powstawaniu i rozwoju małych firm – analizuje startupy lokalnego rynku – projektuje cechy dobrego lidera – analizuje funkcje zarządzania i funkcje przywództwa – charakteryzuje efekt synergii pracy zespołowej
--	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia istotę zarządzania i motywowania na przykładach – rozróżnia zasoby przedsiębiorstwa – wyjaśnia na przykładach pojęcia: zespół, praca zespołowa – wskazuje lidera w różnych zespołach 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie: nierejestrowana działalność gospodarcza – wskazuje podstawowy dokument rejestracji przedsiębiorstwa - rozróżnia rodzaje źródeł finansowania – rozróżnia rodzaje finansowania zewnętrznego - charakteryzuje zasoby rzeczowe, ludzkie, finansowe i informacyjne przedsiębiorstwa – wyjaśnia istotę procesu zarządzania różnymi zasobami przedsiębiorstwa – określa elementy zasobów ludzkich – określa cechy pracy zespołowej – określa role w zespole – identyfikuje cechy dobrego lidera i wykonawcy 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje cel i zasady funkcjonowania spółdzielni pracy i spółdzielni socjalnych – przedstawia procedury związane z rejestracją indywidualnej działalności gospodarczej i jej likwidacją – charakteryzuje źródła finansowania zewnętrznego z instytucji finansowych – charakteryzuje formy finansowania z urzędów pracy i funduszy unijnych - wyjaśnia zasady skutecznego zarządzania ludźmi oparte na koncepcji przywództwa – objaśnia przebieg procesu zarządzania – wyróżnia style kierowania – stosuje zasady pracy zespołowej w przedsięwzięciach – uczestniczy w pracy zespołowej 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje zarządzanie zasobami ludzkimi – objaśnia zarządzanie ludźmi oparte na przywództwie – projektuje podział pracy w zespole w konkretnym przedsięwzięciu – wdraża zasady skutecznego przywództwa w organizacji 	
III. Efekty finansowe przedsiębiorstwa				
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia na przykładzie pojęcie „marketing” według wyszukanych definicji – wskazuje odbiorcę działań marketingowych przedsiębiorstwa 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy marketingu miks (4P) – charakteryzuje elementy marketingu miks wybranego przedsiębiorstwa z branży 	<ul style="list-style-type: none"> – określa rynek docelowy danego przedsiębiorstwa – charakteryzuje elementy marketingu miks przedsiębiorstwa wybranej branży z punktu widzenia klienta (4P) 	<ul style="list-style-type: none"> – określa rolę produktu, ceny, promocji i dystrybucji w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa na rynku – charakteryzuje grupy docelowe klientów 	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcie: zarządzanie marketingowe – projektuje cele zarządzania marketingowego przedsiębiorstwa ze swojej branży

<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia: promocja, reklama - wyjaśnia cel działań promocyjnych - wskazuje sposoby reklamowania produktów - - wyjaśnia na przykładzie pojęcie: efekt finansowy - rozróżnia rodzaje wyniku finansowego - wymienia podatki obciążające przedsiębiorcę - - wymienia cele prowadzenia księgowości w przedsiębiorstwie - podaje przykłady podstawowych dokumentów księgowych przedsiębiorstwa 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia podstawowe narzędzia promocji i e-promocji - charakteryzuje rodzaje reklam - wymienia pozareklamowe narzędzia promocji - charakteryzuje formy promocji sprzedaży - charakteryzuje eventy jako formę promocji firmy - wyjaśnia sposób obliczania wyniku finansowego - wskazuje elementy przychodów ze sprzedaży w przedsiębiorstwie - definiuje koszty uzyskania przychodów - rozróżnia formy opodatkowania indywidualnej działalności gospodarczej - wymienia uproszczone formy opodatkowania - omawia opodatkowanie na zasadach ogólnych (PIT) - wskazuje podstawę prawną obowiązku prowadzenia ewidencji księgowej w przedsiębiorstwie - podaje przykłady dokumentów księgowych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia funkcje reklamy: informacyjną, perswazyjną, konkurencyjną - charakteryzuje pozareklamowe narzędzia promocji - wyjaśnia rolę internetu i mediów społecznościowych w działaniach promocyjnych firmy - wskazuje przykłady marketingu bezpośredniego - wymienia koszty rodzajowe - charakteryzuje koszty rodzajowe wybranego przedsiębiorstwa ze swojej branży - charakteryzuje przychody wybranego przedsiębiorstwa ze swojej branży - charakteryzuje uproszczone formy opodatkowania: kartę podatkową i ryczałt od przychodów ewidencjonowanych - charakteryzuje formę opodatkowania PIT - charakteryzuje zasady: rzetelności, bezbłędności, sprawdzalności, bieżącego prowadzenia księgowości 	<p>wybranego produktu przedsiębiorstwa z branży</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia pozytywne i negatywne przykłady wpływu reklamy na klientów - uzasadnia rolę działań promocyjnych w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa ze swojej branży - oblicza wynik finansowy przedsiębiorstwa według podanych przychodów i kosztów ich uzyskania - ocenia wady i zalety poszczególnych form opodatkowania indywidualnej działalności gospodarczej w zakresie podatku dochodowego - charakteryzuje opodatkowanie VAT - wypełnia dowody księgowe i prowadzi książkę przychodów i rozchodów lub ewidencję przychodów w komputerowym programie użytkowym 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje kreatywne działania promocyjne produktu wybranego przedsiębiorstwa ze swojej branży - prognozuje efekty finansowe przedsiębiorstwa na podstawie zestawienia planowanych przychodów i kosztów - projektuje wybór formy opodatkowania własnej indywidualnej działalności gospodarczej na tle systemu podatkowego w Polsce - prowadzi ewidencję zdarzeń gospodarczych w przedsiębiorstwie na potrzeby rozliczenia podatku dochodowego
---	---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> – omawia funkcje dowodów księgowych – wymienia podstawowe zasady księgowości 			
IV. Etyka biznesu				
<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady negocjacji: zwyczajnych, handlowych, prawnych – wyjaśnia pojęcie: korupcja i skrót CBA – podaje przykładowe okoliczności stosowania korupcji – wyjaśnia pojęcie: etyka – wskazuje miejsca przestępstw na rynku finansowym – wskazuje działalność gospodarczą jako jedyny obszar szarej strefy – podaje przykłady szarej strefy – wyjaśnia pojęcie: przedsiębiorca – wyszukuje informacje o sukcesach polskich przedsiębiorstw – wskazuje firmy rynku lokalnego, które odniosły sukces – wskazuje przykłady aktywności przedsiębiorstw 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia rodzaje negocjacji: zwyczajne, handlowe, prawne – rozróżnia pięć strategii negocjacji – rozróżnia style negocjacji – rozróżnia zachowania etyczne i nieetyczne w biznesie w swojej branży – charakteryzuje korupcję – charakteryzuje kodeks etyczny wybranej firmy jako przykład odpowiedzialnego biznesu – ocenia zachowania etyczne i nieetyczne pracodawcy i pracowników – wyjaśnia pojęcie: pranie brudnych pieniędzy – objaśnia przestępstwa giełdowe – wskazuje podstawy prawne etyki na rynku finansowym – charakteryzuje szarą strefę na rynku pracy – określa rozmiary szarej strefy w Polsce według GUS 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje zasady, etapy i reguły prac negocjacyjnych – charakteryzuje strategię „wygrana-wygrana” – definiuje etykę w działalności gospodarczej – wymienia akty prawne dotyczące działań nieetycznych – wymienia organizacje promujące etykę biznesu – projektuje kodeks etyczny zawodu – charakteryzuje zasady postępowania domów maklerskich w stosunkach z klientami – wskazuje instytucje odpowiedzialne za etykę na rynku finansowym – wyjaśnia negatywne skutki rozwoju szarej strefy – wyróżnia działalności nielegalne i działalności ukryte – analizuje informacje o sukcesach regionalnych 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia strategie radzenia sobie z konfliktami – przedstawia przykłady technik manipulacyjnych stosowanych podczas negocjacji – objaśnia skutki stosowania manipulacji w negocjacjach – charakteryzuje działania nieetyczne w biznesie – charakteryzuje formy przeciwdziałania zachowaniom nieetycznym – charakteryzuje zasady etyki zawodowej maklerów i doradców – objaśnia zakres tajemnicy zawodowej maklerów i informacji poufnych – podaje przyczyny istnienia szarej strefy – charakteryzuje działalność nielegalną, działalność ukrytą i działalność nieformalną – charakteryzuje elementy planu kariery: misja, cele zawodowe, stanowiska pracy, horyzont czasowy oraz 	<ul style="list-style-type: none"> – projektuje najlepszą alternatywę negocjowanego porozumienia – BATNA – charakteryzuje zasady Strategii Antykorupcyjnej OECD – dostrzega możliwości rozwoju przedsiębiorstwa i osiągnięcia sukcesu rynkowego przy pełnym poszanowaniu zasad etycznych w biznesie – prezentuje zakres działalności instytucji (GIIF i KBF) i formy przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu – analizuje metody ograniczania szarej strefy przez państwo – opracowuje plan własnej kariery zawodowej – objaśnia warunki wstępne standardu SA 8000

<p>lokalnych w dziedzinie ochrony środowiska</p>	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje przebieg kariery zawodowej przedsiębiorcy – osoby, która w zgodzie z zasadami etycznymi odniosła sukces – wyjaśnia pojęcie: społecznie odpowiedzialny biznes – rozumie istotę i cele społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw 	<p>przedsiębiorstw na rynku regionalnym, krajowym i międzynarodowym</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje informacje o działaniach lokalnych przedsiębiorstw w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu – wyróżnia obszary społecznej odpowiedzialności biznesu według normy ISO 26000 	<p>określa metody realizacji tych celów</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje informacje PR i publicity o działaniach innowacyjnych lokalnych przedsiębiorstw w dziedzinie społecznej odpowiedzialności biznesu 	
--	---	--	---	--